

РЕШЕНИЕ

№ 13792

гр. София, 08.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 74 състав, в публично заседание на 30.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Младен Семов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **1651** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ вр. чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на В. Г. ЕГН [ЕГН], с адрес:гр.С., [улица], моб.тел.: [ЕГН] срещу Решение № 2153-21-13 от 13.01.2026г. на директора на ТП на НОИ С.-град с което е отхвърлена жалбата и срещу Разпореждане №[ЕИК]/31.10.2025г. на ръководителя на ПО при ТП на НОИ С.-град с което и е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 27.07.2025г.

Иска се отмяна на оспорвания акт, като незаконосъобразен, неправилен и икономически необоснован и по-конкретно:

В решението е посочено, че от 01.01.1982г. до 01.10.1982г. трудовият и стаж е 7 месеца и 23 дни, което очевидно не отговаря на истината, защото този период е спродължителност от 9 месеца.

Посочено е още, че за 2000г. и 2001г. липсват данни в регистъра на осигурените лица, респ. на какво основание тези 2г. са зачетени за трудов стаж ако липсват данни.

Посочено е още, че за зачитане на осигурителни ядоход е използвана наличната информация в регистъра на осигурените лица съгласно чл.5 ал.4 т.1 КСО, а за липсващите данни за 2000г. и 2001г. е включена минималната работна заплата за съответният период, определена с ПМС. В тази връзка поставя въпросът защо е включена минималната заплата а не например средния

осигурителен доход за страната за същият период.

Същевременно от жалбоподателката не е търсена информация за липсващи данни от служители на НОИ, което е тяхно задължение, като жалбоподателката твърди, че разполага и прилага към жалбата, ведомости за заплати според които за първото тримесечие на 2000г. например при минимална работна заплата от 75лв. възнаграждението и е било 150лв.

След направени изчисления твърди, че за релевантния период по решението – от 01.01.2000г. до 26.07.2025г. нейният доход е средно с 50% по-висок от минималната работна заплата, а същевременно пенсията и е с 26% по – ниска от минималната пенсия за страната.

В решението се прилага средномесечния осигурителен доход за страната в периода 07.2024г.-06.2025г., който е 1745,04лв. а за този период нейният осигурителен доход е 1500лв. Действително се явява с по-нисък от 16%, но в същото време минималната работна заплата е 933лв. за 2024г/ПМС № 193/12.10.2023г./ и съответно 1077лв за 2025г/ПМС № 359/23.10.2024/. В този смисъл нейният среден осигурителен доход за периода е с 50% по-висок от седната минимална работна заплата за страната за периода.

С така структурираните съображения се твърди и допуснато нарушение на чл.70 КСО, предвид факта, че определянето на минимален размер при доазано осигуряване над минималните прагове противоречи на принципа на осигурителна справедливост. Същевременно липсват мотиви защо пенсията е определена под минимален размер, което се явява нарушение на чл.59 ал.2 АПК.

Тук следва да се посочи още:

На проведеното о.с.з. жалбоподателката е била представлявана от своят съпруг. Представено е свидетелство за граждански брак, но не е представено пълномощно съгласно чл.32 т.2 ГПК. Съдът е допуснал същият в залатга и в делото, но изразеното от него не може и не следва да се вземе предвид, с оглед липсата на удостоверена и учредена представителна власт. Като твърденията му по същество не съдържат никакво решаващо изявление или доказателствено твърдение. Жалбоподателката е била призована редовно, депозирала е и писмени бележки в предоставеният за страните срок – лично, респ. това са твърденията, които съдът следва да съобрази и вземе предвид.

Ответната страна – директора на ТП на НОИ С.-град изразява становище за неоснователност на жалбата с аргументи, аналогични с изложените в остановеният от него, оспорван, акт и които съдът ще възпроизведе в относимата им част по-долу.

С оглед проверката по чл. 158 от АПК, съдът счита, че процесната жалба е редовна, като подадена при спазване изискванията за форма съдържание и приложения. В съответствие с критериите по чл.159 от АПК, съдът намира същата за допустима, като подадена от активно легитимирано лице, в срока и срещу подлежащ на обжалване акт по чл.118 ал.1 от КСО и при липса на отрицателни процесуални предпоставки.

По съществува на спора, с оглед твърденията на страните и предмета на служебна проверка, съдът съобрази и приема:

Със заявление от 23.09.2025г. жалбоподателката е поискала да и бъде отпусната лична

пенсия за ОСВ, като е приложила към него и изискуемите документи по чл.2 НПОС.

Във връзка с така подаденото заявление, длъжностното лице по пенсионно осигуряване е приело, че заявителката има осигурителен стаж в размер на 36години, 11 месеца и 07 дни, включващ:

По УП30 26/25.07.1995 от АПК П. Б., на длъжност „работничка тютюнопроизводител“ за периода от 01.01.1982г. до 01.10.1982г. 00 г., 07м. и 23 дни;

По УП 30 № 26/25.07.1995г. от АПК П. Б. на длъжност „счетоводител“ за периода от 01.10.1982 г. до 01.12.1982 г. - 00 г. 02 м. и 00 дни;

По УП 30 № 26/25.07.1995г. от АПК П.Б. на длъжност „тютюнопроизводител“ за периода от 01.12.1952г. до 01.01.1983г. – 00г., 1м. и 00дни;

По Акт за раждане на първо дете, майчинство, за времето от 31.12.1986г: до 20.06:1989г. - 02г., 05 м. и 20дни;

По Акт за раждане на второ дете, майчинство, за времето от 20.06.1989г. до 20.06 1992г - 03г., 00м. и 00 дни;

По Осигурителна книжка от ЕТ ”Сулаф- Ивайло Григоров”, за времето от 01.01.1995г. до 31.12.1999г. – 05г. 00м. и 00дни.

По Трудова книжка от ЕТ „Сулаф- Ивайло Григоров”, на длъжност „продавач” за периода от 01.01.2000г. до 13.03.2004 г. – 04г. 02 м. и 12 дни;

По данни от РОЛ съгласно чл.5, ал.4 от КСО, подадени от осигурителя „Сулаф” за периода от 15.03.2004г. до 26.07.2025г. — 21 г., 4 м. и 12 дни;

Така и с Разпореждане № [ЕГН] от 31.10.2025г. и е определен общ размер на пенсията – 561,23лв. от които размер на пенсията – 501лв и сума по §7ж, ал.18 от ПЗР на КСО/2022г. — 60.00лв. Същата, съгласно чл.70, ал.12 от КСО в евро - 322.37 евро.

При оспорване на така постановеното разпореждане ответника е приел и посочил, че за зачитане осигурителния доход на жалбоподателката е използвана наличната информация в РОЛ а за лисващите данни за 2000г. и 2001г. е включена МРЗ за съответния период съгласно ПМС. Съгласно чл.46 НПОС е зачетен общ осигурителен доход 163529.04лв. Съгласно регламентацията в чл.70 ал.9 КСО праилно е изчислен индивидуалният коефициент на лицето 0,5763 като сбора на месечните съотношения между осигурителния доход за всеки месец запериода от 01.01.2000г. до 26.07.2025г.,вкл. и съответния среден осигурителен доход на страната за всеки месец от този период е разделен на сбора от съотношението между броя работни дни за които се отнася осигурителния доход на лицето,вкл. и броя на работните дни за този месец пред периода. Посочено е,че тези изчисления се извършват автоматично. Изчисленият и.к. е в съответствие с нормата на чл.70 ал..10 КСО.

Така при зачетен осигурителен стаж от 36г., 11м. и 07дни от трета категория,който е умножен,съобразно чл.70 ал.1 КСО /без превръщане/ по 1,35% всяка година и съответната

пропорционална част от месеца и възлиза на 49,84%. При допълнително излагане на съображения във връзка с начина на изчисление като математически величини и формули, в т.ч. и съобразно чл.70 ал.1 КСО, ответника е посочил, че размерът на пенсията е определен правилно. Отчитайки, че същият е под миналия размер за страната и на основание чл.70 ал.12 КСО е посочено, че правилно е определен на 630.50лв., респ. 322,37евро.

На тази база съдът съдът приема:

Съгласно нормата на чл. 40, ал. 1 от НПОС осигурителният стаж се установява с трудови, служебни и осигурителни книжки, с документ по утвърден образец, издаден от осигурителя и с данните по чл. 5, ал. 4 от КСО, а според ал. 3 на същия член, документите по ал. 1 се издават въз основа на изплащателните ведомости, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд. Според § 9, ал. 1 от ПЗР на КСО времето, което се зачита за трудов стаж и за трудов стаж при пенсиониране, положен до 31 декември 1999 год. съгласно действащите дотогава разпоредби се признава за осигурителен стаж по този кодекс.

В рамките на производството/с депозираната жалба/ са представени копия на разплащателни ведомости от осигурителя ЕТ С. – И. Г., които не са взети предвид и съобразени при постановяване процесното решение.

Безспорно е, че в пенсионното производство не са изисквани допълнителни документи или обяснения от заявителята.

ВАС е имал възможността да постанови, че:

„При липса на първични документи- разплащателни ведомости, грешки в името на осигурителя, антидатиране, съществуването на доказателства за осигурителен стаж за посочен период при несъществуващи осигурители, правилно съдът е извел правен извод за липса на годни писмени доказателства, установяващи осигурителен стаж и доход в спорните периоди“/виж решение № 9946 от 19.10.2023г. по адм.д. № 1739/23г. на ВАС/.

Пак от практиката на ВАС следва, че „...първичният документ, в който се съдържат данните за осигурителния стаж на лицето, са изплащателните ведомости, а трудовите, служебни и осигурителни книжки са вторичен документ, който отразява вече направените записвания в изплащателните ведомости, и затова записванията в книжката (от посочения вид) трябва да съответстват на записванията в изплащателните ведомости. При несъответствие между записванията в изплащателните ведомости от една страна, а от друга - в трудовата, служебна или осигурителна книжка на лицето за един и същи период, меродавно е записването в изплащателните ведомости, а не обратното./ Решение № 8216 от 25.06.2020 г. на ВАС по адм. д. № 8922/2019 г., виж Решение № 10760 от 10.07.2019 г. на ВАС по адм. д. № 106/2019 г./.

Пак от практиката на ВАС следва, че „...изданията документ за установяване на осигурителния стаж има доказателствена сила, само когато се основава на данните от ведомости за заплати, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд“/виж Решение № 5269 от 01.06.2022г. по адм.дело № 12144 по описа на ВАС за 2021г./.

Т.е. макар правилно ответника да възразява, че ведомостите за заплата не са документ съгласно чл.40 ал.2 НПОС то ясното и непротиворечиво възприятие на ВАС относно законово

изискване за изясняване осигурителния стаж и значението на разплащателните ведомости в тази връзка дава категорична индикация, че разплащателните ведомости следва да бъдат взети предвид и отчетени наместо да се премине към определяне размер на пенсията въз основа на МРЗ по чл.40 ал.7 НПОС. Най-малкото защото същите представляват ясна индикация за трудово и осигурително правоотношение,което изобщо не е изследвано от ответника в необходимата конкретика.

Нормата на чл.40 ал.7 от Наредбата е субсидиарна и се прилага при липса на данни за осигурителния доход,т.е. при невъзможност същият да бъде установен. Видно от събраните по делото доказателства обаче данни са налице и изискването за изясняване на всички факти и обстоятелства по спора налагат органа да съобрази представените и да изиска непредставените, но налични у заявителя документи и едва след това да премине към постановяване на акта, чрез заместващите законодателни хипотези.

Действително, нормата на чл.2 НПОС регламентира изискването лицето да представи документи за осигурителния/трудова/ стаж към заявлението за отпускане на пенсия,което обаче не дерогира изискването за събиране на доказателства и изясняване на всички факти и обстоятелства по случая /чл.35АПК/ и служебното начало при събирането им по чл.36 АПК, което в плоскостта на настоящия казус намира своето изражение в задължението ако не друго, то поне органа да се увери,че лицето не разполага с други документи, следва да се приеме,че като не е изискал необходимите документи,а е приложил направо субсидиарната разпоредба на чл.40 ал.7 НПОС органът е постановил незаконосъобразен акт.

Извън това правилно е посочено с оспореният акт, че размерът на МРЗ е неотнормисим към определяне размерът на пенсиите, предвид регламентацията в чл.70 КСО. Същият този извод обаче може и следва да бъде формиран,респ. индивидуалният коефициент изчислен само въз основа на установен доход.

В този смисъл съдът приема,че е налице нарушение на разпоредбата на чл.35 АПК,изразяваща се в неизясняване и необсъждане на изрично направени възражения и твърдени факти от заявителя. Пренесена на плоскостта на КСО тази разпоредба намира отражение в парвомощията на директора на ТП на НОИ С.-град по чл.117 ал.3 КСО – произнасяне с мотивирано решение. При невъзможност да се постанови мотивирано решение предл.второ на посочената норма от КСО предоставя възможност на органа да отмени разпореджането,като върне преписката за ново разглеждане от компетентния административен орган, когато не са изяснени всички обстоятелства, отнасящи се до издаване на разпореджането.

В хипотеза като процесната съдът не може да реши делото по същество на претедираното материално право, защото не може и не следва да прави заместващи фактически установявания и да гради констатации на тяхна база за първи път в рамките на съдебно производство.

С оглед изложеното и на основание чл.118 ал.1 и чл.172 ал.2 предл.второ от АПК,Административен съд София-град,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 2153-21-13 от 13.01.2026г. на директора на ТП на НОИ С.-град.
ИЗПРАЩА на директора на ТП на НОИ С.-град преписката по жалба на В. Г. срещу

Разпореждане №[ЕИК]/31.10.2025г. на ръководителя на ПО при ТП на НОИ С.-град за ново произнасяне при спазване указанията, дадени с мотивите на настоящото решение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВАС в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните.

Съдия: